

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 112. Quis Episcopus possit dispensare cum sponsis habentibus
impedimentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

§. 7. Circa facultates relatas , tum Nuntii Apostolici , tum etiam Episcoporum , Pignat. tom. 7. consult. 53. docet seqq. 1. Facultates illæ, quæ non sunt restrictæ ad certas personas, valent pro absolutionibus & dispensationibus respectu quarumcunque personarum etiam peregrinarum & advenarum , etiam Regularium exemptarum , quamvis Superiores ignorarent vel inviti essent , ad eum modum, quo l. 6. p. 2. n. 1464. dictum est in anno Jubilæi. 2. Facultates illæ valent tantum in ordine ad forum conscientiæ. 3. Vi facultatis *absolvendi ab omnibus casibus Sedi apostolicæ reservatis, etiam in Bulla cæne Domini contentis* , non posset quis absolvi ab hæresi, nequidem in Jubilæo, & hoc etiam dicunt AA. quos retuli l. 6. p. 2. n. 1616. Quamvis aliqui cum *Tamm.* contradicant, quantum ad Germaniam. 4. Quinquennium datum pro usu talis facultatis incipit currere à die acceptationis, pro quo refert n. 9. declarationem 13. Aug. 1670. emanatam: oppositum tamen tenendum est de Bulla Indulgentiarum , uti l. 6. p. 2. n. 525. dictum est.

Q. 112. *Quis Episcopus possit dispensare cum sponsis habentibus impedimentum.* R. §. 1. Si sponsa sit diocesis Colonienfis, & sponsus diocesis Trevirenfis, sintque consanguinei in 3. gradu, dubitatum est, an satis sit, ut dispensetur à Colonienfi Episcopo cum sponsa , vel an opus sit etiam à Trevirenfi dispensari cum sponso. Fundamentum dubitandi est ex *Gob. tr. 9. n. 589.* nam licet satis sit dispensari unum, quando uterque est subjectus eidem Episcopo, tamen si sint subjecti diversis, non videtur id sufficere, cum facultates dispensandi sint restrictæ ad proprios tantum

tum subditos. Nihilominus dicendum est cum
Nav. Henric. Sanchez. l. 3. d. 26. n. 6. satis esse alter-
 utrum è spontis ab uno ex illis Episcopis dispen-
 sari, quia dispensatio sponsæ reddit sponsam ha-
 bilem ad contrahendum cum suo consanguineo, tollitque ab ea consanguinitatem (mora-
 liter loquendo prout impeditivam Matrimo-
 nii) & facit tantumdem, ac si in ipsa physica
 non esset consanguinitas, debet enim dispen-
 satio sponsæ in ea aliquid operari, nihil autem
 aliud operatur, nisi hoc, ergo hoc ipso potest
 sponsus cum ea contrahere, jam enim non con-
 trahit cum consanguinea, sed veluti cum extra-
 nea. Ratio à priori est, quia impedimentum
 consanguinitatis non potest desinere in uno,
 quin hoc ipso etiam desinat in altero, idcirco
 per unam dispensationem indivisibiliter tollit-
 tur, uti indivisibiliter constat conjunctione san-
 guinis utriusque personæ, ad eum modum, quo
 sublata albedine ab uno pariete indivisibiliter
 tollitur similitudo cum altero pariete albo, im-
 possibile enim est sponsum esse consanguineum
 sponsæ, si sponsa desinat esse consanguinea spon-
 so, cum ista sint correlativa. Fundamentum
Gl. bari nihil evincit, quia singuli Episcopi dispen-
 sant tantum cum suo, & unius dispensatione
 posita hoc ipso cessat impedimentum etiam in
 altero, quia tollitur pars essentialis illius im-
 pedimenti.

Obij. Si Generalis Ordinis prohibuisset, ut
 duo ex diversis Monasteriis sint sibi focii in
 nere sine dispensatione, licet Abbas A. cum suo
 subdito dispensaret, non ideo posset hunc com-
 munitari subditus Abbatis B. nisi hic etiam dispenseret
 cum suo, ergo similiter in nostro casu. *sz. dispen-*
 satione

ritatem esse, quia sicuti prohibitio, ita etiam dispensatio ad simul proficiscendum sive ad comitandum, est divisibilis, hoc ipso enim, quod prohibeatur unus comitari, non ideo prohibetur alter, quia posset prohiberi unus, & non alter, similiter hoc ipso, quod vinculum prohibitionis tollatur ab uno, non ideo tollitur ab altero, quia uno absoluto posset alter manere prohibitus; è contrà impossibile est, tolli vel remanere consanguinitatem in uno, quin hoc ipso tollatur aut remaneat etiam in altero, quia nemo potest esse non consanguineus consanguineus, aut consanguineus non consanguineus. Deinde hoc ipso, quod Titia sit habilis ad ducendum Cajum, Cajus eam ducens, ducit habilem, ergo non impeditam, ergo nec ipse est inhabilis aut impeditus, cum inhabilitas aut impedimentum, quod hic deberet esse, necessariò semper includat duos inhabiles & impeditos, videlicet duos consanguineos aut duos affines, quales non sunt positá dispensatione unius. Aliud est, si sponsus & sponsa haberent alia impedimenta separabiliter impediencia, v. g. si uterque haberet simplex vel solenne votum castitatis, tum enim dispensato & habilitato uno, non ideo habilitaretur alter, quia votum sponsi, quod impedit, non includit votum sponsæ, nec sublato voto sponsi tollitur votum sponsæ, sed planè sunt divisa, potèstque sponsus manere voto obligatus, licèt sponsa sit soluta, & idem est in aliis similibus impediencia, secus in consanguinitate aut affinitate, uti dictum est. Ita mecum judicaverunt duo Doctores anno 1702.

§. 2. Cum vagis potest dispensare quivis 854.
Episcopus, cui se subjiciunt. Quod valet, quam-

Tom. VIII.

Oo

vis

lor.
Idii
roix
VIII

vis tantum unus eorum esset vagus, hoc enim, secundum jam dicta, dispensato per quemcumque Episcopum, cui se subijcit, concomitanter habilitatur etiam alter.

855. §. 3. Huc pertinet solutio sequentis casus: Titius Colonienfis imprægnatâ Colonia: Cajâ sibi in 3. gradu consanguineâ abit Treviros famulaturus, ubi ab Episcopo Trevirensi obtinet dispensationem contrahendi cum Caja. *Quæritur* 1. an Episcopus Trevirensis potuerit cum Titio dispensare. 2. Si Titius iverit Treviros animo obtinendi dispensationem, an hæc non sit subreptitia. 3. Si dispensatio valeat, an vililius obtentâ possit Titius redire Coloniam, & hîc copulari. *Re. ad* 1. Titius volens famulando permanere Treviris per majorem anni partem, primo die acquirit quasi domicilium, sicque subditus illi Episcopo quoad Matrimonium, secundum dicta n. 722. hinc si in hoc impedimento possit ille Episcopus cum suis subditis dispensare, etiam potest cum Titio. *Ad* 2. Non obstat, si Titius eo animo iverit illuc secundum dicta n. 722. quia usus est jure suo, quod habebat ad acquirendum ibi quasi domicilium, quo acquisito potest uti favore. *Ad* 3. In ejusmodi indultis communiter habetur pro Matrimonii in tua tantum diœcesi contrahendis, hinc vitâ dispensationis non poterunt contrahere extra diœcesin Episcopi dispensantis. Quod si Episcopo absolutè detur potestas dispensandi pro Matrimoniis, Titius obtentâ Treviris dispensatione, poterit redire Coloniam, & hîc contrahere, dummodò ante contractum Matrimonium non dimiserit animum redeundi Treviros, & hîc, prout statuerat, per majorem anni partem

partem permanendi. Si autem Coloniæ redierit deserens animo & corpore illud quasi domicilium Trevirense, videtur non posse, quia dispensatio non manet moraliter afficiens illum, quando contrahit, non enim afficit, nisi subditum diocesis Trevirensis, tum autem non erit illius subditus. Si dicas, sublatum semel impedimentum non redire. R. Impedimentum est consanguinitas, quæ semper manet, & per dispensationem, quæ afficit subjectum, datur potestas contrahendi cum illa consanguinea, sicque tantum moraliter tollitur illud impedimentum consanguinitatis, quamdiu dispensatio illum afficit, si autem desinat esse subditus ante executam dispensationem, hæc non amplius moraliter afficit ipsum, neque in se, neque in aliquo suo effectu, ergo.

Q. 113. Quis dicatur pauper in ordine ad dispensationem 856.
matrimoniale. R. §. 1. Notant aliqui eum dici inopem, qui nihil habet; egenum, qui non habet vitæ necessaria; quis autem dicatur pauper est major difficultas, Barb. De off. Episc. alleg. 41. n. 24. ait: pauperes dicuntur, non solum mendicantes, sed etiam habentes congruam sustentationem, qui tamen attento statu personæ & dignitate videntur indigere. Pfafec. in praxi Episc. p. 2. c. 2. ait: dicitur pauper, qui ex annuo redditu non recipit ultra decentem sustentationem. Tuschus. v. Pauper. Concl. 160. ait: aut paupertas consideratur respectu certi actus, puta, quod solvatur Romæ certa quantitas, & qui non potest (intellige sine notabili incommodo) dicitur pauper: Aut loquimur de paupertate indefinitæ, & statuitur arbitrio Judicis. Addit: qui non habet tantum, quo vivat, dicitur pauper, vel quando non potest explere officium suum de suo: saltem omnes communiter fasentur illum esse canonicè pauperem;